У день тезоіменитства митрополит Волоколамський Іларіон звершив Божественну літургію в храмі Чернігівського подвір'я

19 червня 2021 року, в день пам'яті свого небесного покровителя преподобного Іларіона Нового і 34-ю річницю чернечого постригу, голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, ректор Загальноцерковної аспірантури та докторантури імені святих рівноапостольних Кирила і Мефодія митрополит Волоколамський Іларіон звершив Божественну літургію в храмі святих мучеників Михаїла і Феодора Чернігівських Патріаршого Чернігівського подвір'я в Москві. У комплексі будівель подвір'я з благословення Святішого Патріарха Кирила розміщується Загальноцерковна аспірантура і докторантура.

Владиці Іларіону співслужили помічник ректора Загальноцерковної аспірантури та докторантури ієромонах Іоанн (Копєйкін), клірики подвір'я.

На сугубій ектенії були виголошені молитовні прохання про позбавлення від коронавирусной інфекції.

Після сугубою єктенії митрополит Іларіон підніс молитву, що читається під час поширення згубної пошесті.

Після закінчення богослужіння зі словами привітання до ректора Загальноцерковної аспірантури та докторантури звернувся ієромонах Іоанн (Копєйкін), який відзначив, зокрема:

«Сьогодні, в день Вашого тезоіменитства, Ви відправили святу Євхаристію в храмі Михаїла і Феодора Чернігівських. Бути може, не випадково так співпало, що сьогоднішнє Євангеліє присвячено словам Христа про хліб життя - святу Євхаристію. Ви завжди вчите, це лейтмотив Вашої проповіді, що Літургія, причащання Святих Христових Таїн - основа всього християнства, основа нашого способу життя і всього нашого спільного буття.

Владико, сьогодні ми, як вірні Ваші чада, хочемо запевнити Вас в тому, що поділяємо Вашу любов до Літургії, до Євхаристії, якої Ви навчаєте своїх священиків, дияконів, іподияконів, мирян, всіх нас. У ці складні дні ми молимося разом з Вами, і раді тому, що сьогодні ми Ваші співмолільники і співпричастники».

У слові до присутніх у храмі митрополит Волоколамський Іларіон сказав: «Дорогі отці, дорогі брати і сестри!

Я сердечно дякую за привітання з днем тезоіменитства, який збігся з Троїцькою батьківською суботою. Сьогодні ми піднесли молитви не тільки за упокій наших близьких і рідних, а й усіх покійних.

У цей день мені завжди згадується чернечий постриг, в якому я отримав ім'я преподобного

Іларіона Нового, ігумена Далматського. Це ім'я було дано мені в честь святого, який жив в епоху іконоборства, і своїми трудами і молитовним подвигом сприяв перемозі іконошанування.

Коли 34 роки тому я приймав чернечий постриг, звичайно, я не міг уявити собі, що буде очікувати мене на чернечому шляху. За ці роки я був і ченцем у монастирі, і священиком в глухому селі, і настоятелем великої міської парафії, вивчав богослов'я і в російських, і в зарубіжних університетах. І ось вже майже двадцять років я несу архієрейське служіння.

Деколи запитують: наскільки архієрейське служіння поєднується з чернечими обітницями? Адже чернець закликається до смиренного життя, до усамітнення, до молитви, до виконання багатогодинного молитовного правила, до щоденного богослужіння, а архієрей завжди на людях, на увазі, у нього може не вистачати часу на багатогодинні чернечі правила.

Але це тільки так здається, що архієрейське служіння погано поєднується з чернечим способом життя. Насправді, ці два служіння поєднуються дуже добре. Архієрей - це, перш за все, людина, яка має все своє життя без залишку присвятити Богові і Церкві. Саме тому з давніх часів в Православної Церкви архієреї - люди неодружені, які не мають сім'ї. Вони не повинні мати якісь інші піклування, будь-які інші інтереси, крім того, що їм довірено Церквою. Архієрей - це людина, яка піклується про ввірентй йому церковний наділ.

У Руській Православній Церкві є вікарні архієреї, які допомагають правлячим. Є правлячі архієреї, які керують територіальними одиницями - єпархіями. Є архієреї, які очолюють синодальні заклади, тобто відповідають за цілий напрям в діяльності Церкви. Є архієреї, які очолюють духовні навчальні заклади.

На своєму чернечому і архієрейському шляху мені довелося бути і тим, і іншим, і третім, і четвертим: і допомагати єпархіальному архієрею, і самому бути єпархіальним архієреєм; протягом понад дванадцяти років очолювати всю зовнішньоцерковну діяльність Руської Православної Церкви і очолювати вищий навчальний заклад Руської Православної Церкви.

Думаю, що всі ці посади цілком поєднуються одна з одною, а, головне - з чернечим способом життя, тому що саме чернечий спосіб життя дає можливість на кожному із служінь і послухів зосередитися так, щоб виконувати його максимально відповідально.

Коли я був призначений настоятелем цих двох храмів, ми прийшли і побачили тут те, що в Святому Письмі називається мерзотою запустіння, що стоїть на святому місці. За радянських часів дуже багато храмів були спотворені до невпізнання, не кажучи вже про те, що багато з них були просто стерті з лиця землі. Наші два храми збереглися, на них навіть були куполи, а на куполах хрести. Але довелося реставрувати обидва храми - і зовні, і всередині. Нам допомагали і міська влада, і багато благодійників. Храми знайшли не тільки свою колишню благоліпність, але, може бути, стали виглядати ще краще, ніж коли б то не було. Ми розписали ці храми, влаштували іконостаси, а найголовніше - налагодили тут літургійне життя, тому що і для архієрея, і для його кліриків, і для мирян, які приходять до храмів, найголовніше - це служіння святій Євхаристії. Саме навколо святої Євхаристії вибудовується життя кожної парафії, кожної духовної школи і кожного церковного закладу. Це найголовніша справа, яку ми робимо разом: і архієрей, який служить, і священики та диякони, які співслужать йому, і миряни, які беруть участь в Євхаристії через причащання Святих Христових Таїн - всі ми є служителями і співслужителями біля престолу Божого.

За ці роки нам вдалося зробити ще одну дуже важливу справу: домогтися, щоб теологія, тобто богослов'я, стало визнаною в Російській державі наукою. За радянських часів ніякої теології не існувало, бо релігія сприймалася як сума упереджень. Але коли ситуація змінилася, в науковому співтоваристві виникло питання, а, точніше, ми поставили це питання - про те, чому теологія, тобто богослов'я, не викладається в наших вищих навчальних закладах. І перш ніж теологія була визнана в науковому співтоваристві, нам довелося подолати дуже великі перешкоди і перепони.

Нам говорили: «Що це за наука? Це псевдонаука». А ми в свою чергу нагадували про те, що багато університетів на Заході виникли зі шкіл теології. Це була найперша наука, яку вивчали. А потім вже навколо цієї науки стали вибудовуватися інші. Ми про це твердили на різних засіданнях, в різних комісіях. Я зустрічався з міністрами освіти і науки, а за дванадцять років їх змінилося п'ять. І при кожному міністрі ми робили якийсь крок для визнання теології як науки. Але, звичайно, ми не

досягли б в цьому успіхів і не добилися б визнання теології як науки, якби не наш Президент, який дав розпорядження відповідним державним органам про те, щоб з усією увагою поставилися до прохання не тільки Руської Православної Церкви, але і інших наших традиційних релігійних конфесій.

Для того, щоб виконувати церковні послухи, які покладаються на нас Священноначаллям, ми, перш за все, покликані бути відповідальними і відчувати свою відповідальність за кожний з цих послухів. І не думати, що один послух важливіший, ніж інший. Один храм більше, інший - менше. Один більш відвідуваний, інший - менш відвідуваний. Один красивіший, інший менш. Або один послух більш відповідальний, ніж інший. До кожного потрібно ставитися так, як монах ставиться до свого послуху, тобто приймати його як волю Божу.

Я б хотів усім нам побажати завжди ставитися так до всього, що доручається нам Богом. Будемо з усією відповідальністю нести покладене на нас служіння, і просити Господа, щоб дарував нам сили і здоров'я, необхідні для цього.

Всім вам, перш за все, я бажаю здоров'я. Бережіть себе і своїх близьких. Носіть маски, дотримуйтеся дистанції. Ті, хто не зробили щеплення, обов'язково їх зробіть, бо, як ви бачите, епідемія триває, знову збільшилася кількість тих, що заразилися, і все це відбувається з однієї причини: мало людей зробили щеплення від коронавирусной інфекції. Коли достатня кількість людей їх зроблять, тоді пандемія закінчиться. В цьому немає нічого надприродного, нічого спеціально релігійного. Так було з усіма епідеміями. І якщо влада - цивільна і санітарна - нас закликає виконувати ті чи інші вимоги, давайте будемо їх виконувати, щоб ця напасть закінчилася, завдяки нашим спільним зусиллям.

Всіх вас вітаю зі святом - з прийдешнім Днем святої П'ятидесятниці! Нехай Господь усіх нас береже на многая і благая літа! Амінь.

Джерело: https://mospat.ru/ua/news/87480/